

УДК 342.9:354:001

С.С. ОВЧАРУК, канд. юрид. наук, Макіївський економіко-гуманітарний інститут

КОНСТИТУЦІЙНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО РОЗПОДІЛУ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ЯК ОСНОВА УСУНЕННЯ КОЛІЗІЙ У НАУЦІ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

***Ключові слова:** держава, колізії, розмежування влад, виконавча влада, судова влада, обов'язки, відповідальність*

Неузгодженість і суперечливість положень статей 3, 6, 56 Конституції України не сприяють визначенню як предмета адміністративного права, так і чіткому обумовленню процедурних питань організації та діяльності органів виконавчої влади. У вітчизняній адміністративно-правовій правовій науці відсутні праці, які б були присвячені взаємозв'язку колізій конституційних приписів з наукою адміністративного права.

Постановка завдання – дослідити правові аспекти формування і становлення науки адміністративного права в Україні, визначити взаємозв'язок застарілого поняття предмета адміністративного права з формуванням колізій в Конституції України і відповідним відображенням їх у науці адміністративного права.

Дослідження свідчить, що відмітною рисою історичного минулого було домінування інституту «влади», не забезпеченого такими правовими категоріями, як обов'язок та відповідальність. З цього приводу П.Б. Струве писав, що «в інтересах зосередження державної сили склалася в Росії найменш, можливо, чим де-небудь, обмежена індивідуальними й груповими домаганнями державна влада, самодержавна монархія» [1].

Історично склалося, що ідеї французької революції обумовили прийняття Декларації прав людини і громадянина [2, с.26–29], визначили цілі і межі влади на майбутнє для всіх цивілізованих країн. Зокрема, нею було встановлено, що забезпечення гарантій прав людини і громадянина має здійснюватися «державною» силою, яка створюється в інтересах всіх, а не для особистої користі тих, кому вона довірена (ст.12); реалізація зазначеного залежить від точного визначення законом меж урядової діяльності і забезпечення законом відповідальності усіх посадових осіб (ст.24); злочини представників народу ні в якому випадку не повинні залишатися безкарними, а тому ніхто з них не має права розраховувати на більшу недоторканність, ніж усі інші громадяни (ст.31); державна посада повинна розглядатися лише з позицій обов'язку (ст.30); гарантія забезпечення прав суспільства залежить від розподілу влади, там де це не виконується – Конституція є фікцією (ст.16).

Г. Бребан [3, с.168] зазначає, що основні принципи Декларації, визнані надалі всіма законами Франції, заклали підстави для закріплення у юридичній формі обов'язків посадових осіб державної адміністрації. Такі обов'язки, по-перше, встановлювались в ім'я забезпечення загальних цілей по всіляких аспектах в інтересах: громадян, які взагалі зацікавлені в тому, щоб застосовувалися закони і щоб адміністрація діяла відповідно до правових норм; платників податків, тому що ці норми мають своєю ціллю, зокрема, недопущення марнотратства державних коштів, тобто коштів, які стягуються й накопичуються у вигляді податкових надходжень; і, нарешті, громадян як підданих, зацікавлених у тому, щоб їх відносини з органами державного управління мали міцні й законні підстави.

Приписи Конституції Франції від 03.09.1791 р. [4], преамбула якої ґрунтується на положеннях Декларації, обумовили наукові та ідеологічні основи становлення і розвитку науки адміністративного права, межі діяльності адміністративних органів, їх статус, обов'язки та відповідальність їх посадових

осіб, а в цілому визначили демократичний устрій держави. Зокрема, Конституція встановила надзвичайно важливе правило: *правосуддя або судочинство не може здійснюватися представниками виконавчої влади*. З метою реалізації цього припису неправомірні діяння були класифіковані як кримінальні злочини, проступки та порушення, розгляд останніх автоматично підпадав під юрисдикцію суду. Іншими словами – ця діяльність не увійшла до компетенції виконавчих органів, оскільки був встановлений реальний розподіл влад (гл.5 «Про судову владу»).

Конституція також встановила, що представники виконавчої влади повинні відповідати за невиконання обов'язків (відділ IV «Про міністрів»). Зокрема, міністри були зобов'язані відповідати: за всі злочини, здійснені ними «проти суспільної безпеки й конституції»; за всі замаху на особисту власність і свободу; за всяке марнування коштів, призначених на витрати по їхньому відомству; щорічно звітувати у витраті асигнованих по цьому відомству сум і попереджати зловживання, що можуть виникнути в різних галузях підвідомчих його управління. Конституція встановила, що адміністративні органи є ніщо інше, як агенти, які обрані народом на строк для здійснення функцій управління; вони не мають права втручатися у здійснення законодавчої влади та втручатися у сферу правосуддя тощо (відділ II «Про внутрішнє управління»).

Зовнішні та внутрішні соціальні чинники обумовили необхідність проведення реформ і в Росії. Зокрема, вони сприяли прийняттю Судових Статутів 20.11.1864 р. [5]. Зауважимо, в їх основу був покладений зарубіжний досвід і досягнення, а рецепція правових норм здійснювалася винятково з урахуванням особливостей російської дійсності. Згідно з Указом Олександра II «Учреждение судебных установлений» (ст.1-11) [5] було встановлено, що судова влада належить лише мировим суддям, з'їздам мирових суддів, окружним судам, судовим палатам і сенату, у якості верховного касаційного суду.

Статут кримінального судочинства чітко визначив межі діяльності адміністративної

влади: їй заборонявся розгляд будь-яких категорій справ, вона могла «приймати, у встановленому законом порядку, заходи для попередження злочинів і правопорушень» (примітка до ст.1). Стаття 14 обумовила розподіл влад: влада судова, або здійснення судочинства по кримінальним злочинам та проступкам і винесення вироків належить лише судам, «без всякої участі адміністративної влади». Участь адміністративних або поліцейських органів у розгляді справ про кримінальні проступки, відповідно до положень ст.1216, була обмежена колом дій цивільного позивача і допускалася тільки у випадку, коли сама справа була поєднана з позовом цих органів відносно стягнення шкоди та збитків. Статутом кримінального судочинства та Статутом про покарання було встановлено, що здійснення слідства у справах про кримінальні злочини та проступки є прерогативою лише судових слідчих (ст.249; ст.6). *Іншими словами, здійснення правосуддя або процесуальна діяльність були відокремлені від адміністративно-процедурної діяльності державних органів.*

Статтею 1127 Статуту кримінального судочинства та ст.33 Статуту про покарання, що накладаються мировими суддями («О подсудности») було встановлено, що до «відомства мирових суддів» відносяться проступки, які у відповідності з Статутом про покарання «визначаються»: «доганою, зауваженням та впливом»; грошовим стягненням на суму не більш чим триста крб.; арештом не більш чим на три місяці; ув'язненням до в'язниці на термін не більш чим один рік. Статут про покарання складався з 12 глав та 181 статті; ними обумовлювався порядок судового розгляду кримінальних проступків проти порядку управління, благочиння, порядку і спокою, суспільного благоустрою; про порушення статуту про паспорти, статуту будівельного та статуту шляхів сполучення, статутів пожежного, поштового та телеграфного; проти народного здоров'я, особистої безпеки тощо. Сучасник, правознавець М.А. Філіпов [6, с.619, 620] відзначав, що Статуту поклали міцний початок новому порядку речей, найголовнішим в якому яких було «від-

ділення судової влади від влади адміністративної і законодавчої» (курсив наш. – О.С.).

З встановленням радянської влади в основу державного управління покладається запозичений у представників німецької науки девіз: завданням держави має бути «адміністративний примус громадян до виконання ними публічно-правових обов'язків» [7, с.4–6]. Цей тезис у адміністративно-правовій науці надалі трансформується у догму і відповідним чином знаходить відображення у:

– Конституції (Основному Законі) СРСР 1936 р., яка за влучним висловленням С.Г. Кара-Мурзи [8, с.234, 235], закон визначила як знаряддя держави, «тобто держава як би не була зв'язана правом – воно було самодержавним. При такому трактуванні будь-яка жорстокість і свавілля держави виглядали правовими»;

– Конституції (Основному Законі) УРСР 1937 р. [9], згідно з якою громадяни повинні були нести відповідальність за недодержання приписів Конституції і дисципліни праці, невиконання законів, несумлінне ставлення до громадських обов'язків, неповажання правил соціалістичного співжиття тощо. В той же час, представники гілок влади були наділені тільки владними повноваженнями, або правами, або владою (термін «компетенція» поки не застосовується); депутати – імунітетом, або виключним правом не підлягати дії загальних законів (ст.129) [9]. Варто зауважити, що аналогічні положення були закладені саме Адміністративним кодексом УРСР 1927 р. [10, арт.83]. Ним обумовлювався численний перелік посадових осіб владних інституцій, яких не мають права затримувати адміністративні органи. Розподіл влади, або розмежування законодавчої, судової та виконавчої влади, не існував: вся влада належала Комуністичній партії (більшовиків) України (ст.125); Радам депутатів трудящих (ст.3), проте не самим трудящим. Отже, була започаткована концепція: «влада без обов'язків та відповідальності». Іншими словами, ігноруючи права людини, вітчизняний та зарубіжний досвід, влада створювала для себе зручну модель «соціального управління» плебсом;

– Конституції (Основного Закону) УРСР 1978 р. [11], преамбулою якої було зазначено, що народ УРСР (?), «керуючись ідеями наукового комунізму», зберігаючи ідеї і принципи Конституцій 1919, 1929 та 1937 років «прийняв рішення про схвалення» нової Конституції. Так само, як і в попередніх актах, влада встановила обов'язки та відповідальність лише для громадян, наділивши себе як завжди інститутом «повноважень» (прав), додавши до нього інститут «компетенції». Дещо змінилося найменування плебсу, якому нібито «належить вся влада», а тому замість словосполучення «трудящі міста і села» застосовується поняття «народ». Як і у попередній Конституції, вся влада належить КПРС, як ядру політичної системи радянського суспільства або інституції, яка направляє і корегує діяльність Рад депутатів трудящих (ст.2), забезпечуючи конституційним шляхом недоторканість депутатів (ст.95). Жодні положення стосовно розмежування державної влади або поділу її на законодавчу, виконавчу та судову владу – відсутні, так само відсутні будь-які посилення на обов'язки та відповідальність владних інституцій. Нова Конституція також встановила, що в числі основних напрямів розвитку політичної системи суспільства слід вважати «вдосконалення державного апарату» (ст.9).

Зупинимося на деяких теоретичних питаннях розвитку радянського адміністративного права у період до прийняття Конституції УРСР 1978 р. В 1959 р. адміністративне право визначається *галуззю соціалістичного права, яке регулює суспільні відносини, що складаються у сфері виконавчої і розпорядчої діяльності радянської держави* [12, с.110]. У повній відповідності з державною і правовою політикою на цей час в радянській юридичній літературі панує точка зору, що *каральна діяльність або застосування каральних санкцій покладені на виконавчо-розпорядчі органи радянської держави* [13, с.45]. На загальному фоні тоталітаризму та відповідного змісту адміністративно-правової думки того часу з'являються нібито і протилежні міркування. Так, А.П. Коренев [14], наголошуючи на то-

му, що «органи управління не можуть здійснювати правосуддя або прокурорський нагляд», а «органи суду і прокуратури не мають права здійснювати виконавчу й розпорядчу діяльність», в остаточному підсумку заявляє, що кодифікація радянського адміністративного права має здійснюватися на «основі принципів радянського державного управління». В 1962 р. І.М. Пахомов [15], підтверджуючи, що у соціалістичній державі немає поділу влад [15, с.12], наголошує, що предметом радянського адміністративного права є правове регулювання суспільних відносин, які складаються між людьми в сфері державного управління [15, с.25, 26]. В 1967 р. Ю.М. Козлов [16, с.29] зазначає, що предметом радянського адміністративного права є суспільні відносини управлінського характеру. В 1975 р. О.М. Якуба пише, що предметом адміністративного права є регулювання нормами адміністративного права відносин в процесі виконавчої і розпорядчої діяльності державних органів [17, с.37, 47–48]. В 1979 р. оприлюднюється праця А.П. Шергіна «Адміністративна юрисдикція» [18], в якій автор робить висновок, що поняття «юрисдикція» не може бути ототожнена «ні з правосуддям, ні з судовою діяльністю в цілому» [18, с.12], а тому у відповідності з Конституцією СРСР «юрисдикція» належить і ОБВ, і це дає їм право розглядати справи про адміністративні проступки [18, с.35].

В 1980 р., у повній відповідності з Конституцією (Основним Законом) СРСР 1977 р. [19, с.189–191] прийнято Основи законодавства Союзу РСР і Союзних республік про адміністративні правопорушення [20]. Оскільки Конституція не передбачає розподілу влад, – ст.26 Основ надає право здійснювати правосуддя або судочинство адміністративним комісіям Рад народних депутатів, їх виконкомам, органам внутрішніх справ, державним інспекціям тощо та їх посадовим особам. В 1984 р. приймається Кодекс України про адміністративні правопорушення [21], ст.213 кодексу цілком дублює положення ст.26 Основ.

З такою теоретичною та практичною спадщиною 28.06.1996 р. прийнято Конституцію

України [22]. «Усвідомлюючи відповідальність перед Богом, власною совістю, ...» автори Конституції відзначили, що Україна є демократична, соціальна, правова держава (ст.1), а тому державна влада в Україні повинна здійснюватися на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову (ст.6). Нібито все правильно і відрізняється від попередніх актів. Проте, всупереч ст.3 Конституції, яка говорить про обов'язки держави по відношенню до суспільства та людини, автори ст.6 наділили інституції влади лише повноваженнями. Іншими словами – тільки правами. Жодних приписів стосовно обов'язків гілок влади ми не вбачаємо в Основному Законі. Так само відсутні і положення стосовно відповідальності їх посадових осіб: відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень має здійснюватись за рахунок держави або органів місцевого самоврядування (ст.56). Тобто, конституційним шляхом відтворена попередня і створена новітня «демократично-правова» конструкція: «державна влада, без обов'язків та відповідальності».

Виходячи зі змісту приписів статті 1, 6, 116, 118 та 124 Конституції можна було б вважати, що приписи ст.8 стосовно найвищої юридичної сили Конституції мають юридичну силу, а органи виконавчої влади не мають права чинити правосуддя або здійснювати судочинство. Проте, існування КУпАП, зокрема ст.213 КУпАП, якою обумовлюється перелік посадових осіб ОБВ, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення – свідчить про протилежне. Зауважимо, що ситуація з модернізацією неконституційного судочинства і порушенням права фізичних та юридичних осіб на судовий захист знайшла відповідне відображення у Кодексі адміністративного судочинства України, яким встановлено, що *юрисдикція адміністративних судів не поширюється на «публічно-правові справи» про накладення*

адміністративних стягнень (п.п.3 ч.3 ст.17) [23]. Варто зауважити, що ще в 1911 р. А.І. Єлістратов [24, с.51–62] критично зауважував, що правовий порядок, згідно з яким адміністрації надається право розглядати справи за порушення виданих нею «в порядку охорони обов'язкових постанов» і накладати відповідно стягнення не може задовольнити свого призначення, оскільки судові повноваження надані самій адміністрації...»; «Незрівнянно більш високу гарантію, чим скарги по начальству, дають адміністративна юстиція і судова відповідальність посадових осіб».

В той же час, на сьогодні непоодинокими є міркування, відповідно до яких пропонується: внести зміни до ст.124 Конституції України, передбачивши право на розгляд адміністративних правопорушень посадовими особами ОВВ та виконкомів місцевих рад [25, с.20] (на нашу думку, – це пропозиції повернення до тоталітаризму); розуміти, що «влада за змістом є єдиною, а принцип поділу державної влади є не більш ніж теоретичним постулатом...», а тому закон дає можливість діяти органам влади «з притаманною їм компетенцією – сукупністю державно-владних повноважень» «на власний розсуд» [26, с.18], що дозволяє швидко реагувати на зміни в повсякденному житті» [26, с.110]; реформувати адміністративне право шляхом трансформації «управлінського права» на «публічно-сервісне право» [27, с.8–13] тощо.

З огляду на вищевикладене є підстави зробити наступні висновки:

– «реформування» українського адміністративного права з орієнтацією на: а) *колізійні положення* Конституції України та чинного законодавства, наслідком яких є застосування радянської конструкції інституту «влади» без обов'язків та відповідальності; б) сучасний інститут «публічно-правових справ», який всупереч конституційним приписам передбачає застосування тієї ж радянської концепції здійснення правосуддя (судочинства) посадовими особами ОВВ; в) сучасний зміст предмету адміністративного права, який і досі відображає ідеологію 1938–1941 рр. і в основу

якої покладено регулювання «суспільних відносин в сфері державного управління», – в цілому є нічим іншим, як «косметичними» заходами, які передбачають задоволення інтересів лише чиновництва, яке не є заінтересованою стороною у будь-яких кардинальних перетвореннях, зокрема у встановленні жорстких процедурних правил саме для нього, в тому числі і з відстороненням його від права здійснення «правосуддя (судочинства)»;

– конституційні приписи з одного боку не підлягають довільному тлумаченню, з іншого – вони не повинні створювати юридичні колізії, а тому відповідно до зазначеного: а) положення ст.6 Конституції України стосовно наділення органів виконавчої влади лише повноваженнями повинні бути узгоджені з приписами ст.3, яка передбачає обов'язки держави, а відтак і обов'язки її представницьких інституцій, це – по-перше; б) неналежне виконання обов'язків або їх невиконання посадовими особами виконавчої влади є підставою для відповідальності, а тому положення ст.56, згідно з якою відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб має здійснюватися за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування, слід вважати такими, що не забезпечують стимулювання діяльності цих органів, це – по-друге; в) приписи статей 1, 6, 8, 9 та 124 Конституції України вказують на те, що функції влади судової не можуть бути делеговані владі виконавчій (і навпаки), це – по-третє;

– приведення чинного законодавства у відповідність з вимогами статей 6, 124 Конституції України потребує:

а) одночасного переосмислення предмету адміністративного права і відповідного редагування статей 3, 6, 56 Конституції України;

б) скасування інституту «адміністративної відповідальності» шляхом ревізії «адміністративних правопорушень» і переведенням їх у категорію кримінальних злочинів, проступків та порушень, розгляд справ по яким повинен

здійснюватися лише судовими органами; обумовлені заходи: створюють засади правового захисту прав фізичних та юридичних осіб від свавілля адміністрації; забезпечать реальний розподіл влад у повній відповідності з ст.6 Конституції та необхідність вироблення теоретичних і практичних засад адміністративно-процедурної діяльності ОВВ (посадових осіб); сприятимуть систематизації кримінальних злочинів, проступків, порушень тощо.

Іншими словами, метою реальної трансформації адміністративного права України або зміни його пріоритетів повинно бути створення нової системи державного управління, на нових відмінних засадах, в основу яких має бути покладено єдине правило: влада – це виконання обов'язків в ім'я загального блага і відповідальність перед суспільством та людиною за їх неналежне виконання або невиконання. Цей відомий цивілізованим державам принцип забезпечить належну діяльність органів виконавчої влади, а відтак і становлення України як високорозвиненої, правової, цивілізованої європейської держави з високим рівнем життя, соціальної стабільності, культури та демократії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Струве П. Б. Социальная и экономическая история России с древнейших времен и до нашего, в связи с развитием русской культуры и ростом российской государственности / П. Б. Струве. – Париж : YMGA-press, 1952. – С. 323–331.
2. Французская Республика. Конституция и законодательные акты / сост. : Маклаков В. В., Энтин В. Л. ; редкол. Барабашев Г. В., Житков О. А., Ильинский И. П., Калямин Г. П., Страшун Б. А., Туманов В. А. ; [перевод с фр.: Маклаков В. В., Пучинский В. К., Энтин В. Л.]. – М. : Прогресс, 1989. – 448 с.
3. Брэбан Г. Французское административное право / Брэбан Г. ; [пер. с фр. под ред. и со вступ. ст. С. В. Боботова]. – М. : Прогресс, 1988. – 488 с.

4. Документы истории Великой французской революции. Т. 1 / отв. ред. А. В. Адо. – М. : Изд-во Московск. ун-та, 1990. – 370 с.
5. Судебные Уставы 20 ноября 1864 года, сь разьясненієм ихъ по решениямъ кассационныхъ департаментовъ правительствующего Сената. Четвертое дополненное издание. – СанктПетербургъ : Типографія Юлія Андр. Бохрама, 1870. – 522 с.
6. Филиппов М. А. Судебная реформа въ Россіи Томъ I. Судоустройство. Ч. 1 / М. А. Филиппов. – СанктПетербургъ : Типографія А. Моригеровскаго, 1871. – 622 с.
7. Гагенъ В. А. Учебникъ административнаго права / В. А. Гагенъ. – Ростовъ на Дону : Типографія Т-ва С.С. Сивожелезовъ и К°, 1916. – 233 с.
8. Кара-Мурза С. Г. История государства и права России / С. Г. Кара-Мурза. – М. : Изд-во «Былина», 1998. – 325 с.
9. Конституція (Основний Закон) Української Радянської Соціалістичної Республіки : прийнято Президією Надзвичайного XIV З'їзду Рад Української Радянської Соціалістичної Республіки : від 30.01.1937 р. // Збірник законів і розпоряджень Робітничо-селянського Уряду Української Радянської Соціалістичної Республіки. – 1937. – № 30. – Ст. 121.
10. Постанова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету «Про надання чинності Адміністративному кодексові УРСР» : від 12.10.1927 р. // Зб. Уз. УРСР. – 1927. – № 31. – Арт. 142.
11. Конституція (Основний Закон) Української Радянської Соціалістичної Республіки : від 20.04.1978 р., № 888-IX // ВВР УРСР. – 1978. – № 18. – Ст. 268.
12. Петров Г. И Сущность советского административного права / Г. И. Петров. – Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1959. – 184 с.
13. Лунев А. Е. Административная ответственность за правонарушения / А. Е. Лунев. – М. : Госюриздат, 1961. – 186 с.
14. Коренев А. П. Объем и принципы кодификации советского административного законодательства / А. П. Коренев // Правове-

дение. – Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1963. – № 3. – С. 36–44.

15. Пахомов І. М. Радянське адміністративне право : підручник / І. М. Пахомов. – Львів : Вид-во Львівськ. ун-ту, 1962. – 293 с.

16. Козлов Ю. М. Предмет советского административного права / Ю. М. Козлов. – М. : Изд-во МГУ, 1967. – 160 с.

17. Якуба О. М. Советское административное право (Общая часть) / О. М. Якуба. – Киев : Вища шк., 1975. – 231 с.

18. Шергин А. П. Административная юрисдикция / А. П. Шергин. – М. : Юрид. лит., 1979. – 144 с.

19. Кукушкин Ю. С. Очерк истории Советской Конституции / Ю. С. Кукушкин, О. И. Чистяков. – 2-е изд., доп. – М. : Политиздат, 1987. – 367 с.

20. Основы законодательства Союза ССР и Союзных республик об административных правонарушениях / приняты Верховным Советом ССР 23.10.1980 г. // Ведомости Верховного Совета СССР. – 1980. – № 44. – Ст. 909.

21. Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки «Кодекс України про адміністративні правопорушення» : від 07.12.1984 р., № 8073-X // ВВР УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.

22. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України : від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

23. Закон України «Кодекс адміністративного судочинства України» : від 06.07.2005 р., № 2747-IV // ВВР України. – 2005. – № 35. – Ст. 446.

24. Елистратов А. И. Административное право : лекции / А. И. Елистратов. – Москва : Типография товарищества И. Д. Сытина, 1911. – 234 с.

25. Голосніченко І. П. Проблеми адміністративного процесу на сучасному етапі розвитку української держави / І. П. Голосніченко // Актуальні проблеми держави і права. – 2003. – Вип. 19. – 267 с.

26. Виконавча влада і адміністративне право / [Т. О. Коломосьць, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк та ін.] ; за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К. : Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.

27. Авер'янов В. Б. Реформування адміністративного права необхідність переосмислення теоретичних постулатів / В. Б. Авер'янов // Актуальні проблеми держави і права. – 2003. – Вип. 19. – 267 с.

Овчарук С. С. Конституційні положення щодо розмежування владних повноважень державних органів як основа усунення колізій у науці адміністративного права / С. С. Овчарук // Форум права. – 2012. – № 4. – С. 687–693 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://arhive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-4/12ocsnar.pdf>

Досліджено юридичні колізії, які мають місце у Конституції України і не сприяють чіткому визначенню питань організації та діяльності органів виконавчої влади.

Овчарук С.С. Конституционные положения о разграничении властных полномочий государственных органов как основа устранения коллизий в науке административного права

Исследованы юридические коллизии, которые имеют место в Конституции Украины и не способствуют четкому определению вопросов организации и деятельности органов исполнительной власти.

Ovcharuk S.S. The Constitutional Positions Concerning Division of Authority of State Services as a Basis of Elimination of Collisions in an Administrative Law Science

The article explores collisions which take place in the Constitution of Ukraine and don't promote accurate definition of questions of the organization and activity of executive power agencies.